

SLOVENEČ

Velja po pošti:
za celo leto naprej .. K 25.—
za en mesec .. " 2:20
za Nemčijo oolotno .. " 29.—
za ostalo inozemstvo .. " 35.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej .. K 24.—
za en mesec .. " 2.—
V pravi proletem mesecu .. 1:80
Sobotna izdaja:
za celo leto .. " 7.—
za Nemčijo oolotno .. " 9.—
za ostalo inozemstvo .. " 12.—

Inserati:
Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali uje prostor)
za enkrat .. po 30 v
za dva- in večkrat .. " 25,,
pri večjih naročilih primoren popust po dogovoru.
Poslano:
Enostolpna pettivrsta po 60 v
Inhaja vsak dan izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Bokopial se ne vračajo; nefrankirana pisma so ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Cesar Karel in 6. vojno posojilo.

V visokih in vznešenih besedah, ki bodo našle odmev daleč čez meje monarhije, brzojavlja cesar Karel I. finančnemu ministru o pomenu in vrednosti 6. avstrijskega posojila. Mladi vladar izreka hvalno priznanje, da so se vsi sloji pri podpisovanju dosedanjih posojil izredno odlikovali. Nedvomno je, da je pridoneslo prebivalstvo v Avstriji ob priliki podpisovanja petih vojnih posojil z največjo pripravljenostjo in popolnim razumevanjem vojaškega in političnega položaja skoro 20 milijard kron v vojnem posojilu. V teh četvrtkah leži na eni strani važen, jeklen dokaz domovinske svesti, na drugi strani pa visok dokaz etičnega razumevanja. Za to avstrijsko ljudstvo tudi pri podpisovanju 6. vojnega posojila razumevalo, za kaj se gre in izpolnilo vsa pričakovanja, ki se stavijo nanj. Mladi vladar izraža v Najvišjem razglasu na finančnega ministra dr. pl. Spitzmüllerja pričakovanje, da bo pridonesel avstrijski kapital in veliki krog hranilcev v sedanji, za srečni konec vojne posebno važni dobi ponovno polnovredno preizkušnjo nezlomljive finančne moči in neupogljive odločnosti. Cesarske besede bodo našle v vseh slojih prebivalstva najživahnejši odmev. S podpisom 12 milijonov za avstrijsko vojno posojilo se je postavil cesar na čelo podpisovalcem. In narodi naše širne države se bodo v popolni zavednosti domovinskega mišljenja in zvestobe do države udeležili podpisovanju 6. vojnega posojila in tako izjalovili za večne čase načrte sovražnikov uničiti našo državo. Cesar Karel I. nam je podal, odkar je nastopil vladno, plemenite in polnovredne vzglede, kako resno in globoko razumeva vladarske dolžnosti. Neomejeno je zaupanje vseh slojev prebivalstva do našega cesarja. On naj nam bo voditelj in oče! Njegovemu vzgledu sledeč se bodo udeležili vsi Avstrijci podpisovanja 6. vojnega posojila.

Vsem v zaledju.

Ali ste bili zraven v zakopih in strelnih jarkih, v ledenem mrazu, ob grdi luži, v pekoči vročini, v na metre globokem snegu, ko je sovražnik po večdnevnem bobnečem, peklenskem ognju iz tisoč topov drl na osebni napad — a je ob vztrajni, odločni in smrt prezirajoči obrambi naših junških borilcev odnesel le batine? Ali ste bili zraven v samotnem podmorskem čolnu, daleč tam po globinah Jadranskega morja, v viharju in nevihti, v bojnem vrvenju, v stiski in pomanjkanju, na lovu za sovražnimi ladjami? Ali ste bili zraven, ko so se naši letalci dvigali drzno v zračne višine in se z

neustrašeno odločnostjo in hladnokrvnostjo vrgli v boj zoper sovražno zračno brodoge, na lov za sovražnikovimi letalci, da jih prepede in obvarujejo tako naše otroke, žene, starčke, naša cvetoča mesta, trge in vasi?

Tako bodite vsaj zdaj zraven, ko smo poklicani, da v varnem zavetju pod domačim krovom brez nevarnosti za dušo in telo sodelujemo pri naporu za zadnjo odločitev, zmagajo in srečen mir! Odločitev je blizu. Brez denarja ne bi bilo srečne odločitve. Kdor tesnosrdno odteguje domovini vojno posojilo, tisti domovini, ki zanjo žrtvujejo naši očetje, bratje in sinovi svoje življenje, — ta pomaga sovražniku. Šesto vojno posojilo je častna diploma, ki si jo mora vsakdo prilastiti.

Med vojsko in mirom.

Nemški državni kancler upa, da se bo kmalu srečno končala vojska. Monakovo, 9. maja. K(or. ur.) »Bayrische Staatszeitung« objavlja o seji odseka zveznega sveta za zunanje zadeve sledeče uradno poročilo: Odslek zveznega sveta zunanjih stvari je imel včeraj in danes seji, katerim je predsedoval državni minister dr. grof pl. Hertling; teke seje se redno pri državnem kanclerju ponavljajo. Pri razpravi so vsi navzoči ministri zveznih držav soglasno pritrjevali izvajanju državnega kanclerja, ki je izjavil, da popolnoma upa, da se bo kmalu in srečno končala vojska.

Mirovno pismo sv. očeta. Genf, 9. maja. Sv. oče je pisal kardinalu državnemu tajniku Gaspariju: Zaupljivo upamo, da bo Izveličar vse duše tako vodil, da bodo sprejele poziv na mir. Ob prvi obletnici smo vsem vojskujočim se narodom in njih voditeljem zaklicali, naj sklenejo mir, a na našo globoko žalost se naša želja ni izpolnila, naš glas ni našel odmeva. Vojskujoči narodi so se pustili nositi dalje po opuščujočem viharju, ki prinese povsod nesrečo in žalost. Kljub temu upamo na mir, ker se dobrodejen mir dejansko povsod želi. Upamo, da bodo tudi vlade sledile klicu zmernosti. Upamo, da ni več daleč tisti dan, ko se bodo vsi ljudje smatrali za brate.

Novi vojni smotri Rusije. Stockholm, 10. maja. Ruski zunanji minister Miljukov je naznanil nove vojne smotre, ki so: 1. Popolnoma naj se obnovne stare ruske meje. 2. Vprašanje morskih ožin naj se tako reši, da bo čez nje Rusija svobodno razpolagala. 3. Narodno vprašanje naj se tako reši, da bodo narodi sami odločevali. 4. Urede naj se razmere Evrope nasproti Orientu. 5. Popolnoma naj se obnovne Belgija, Poljska, Srbija, Rumunija in Črnagora in vsa po osrednjih vlesilah

zasedena ozemlja. 6. Zajamči naj se, da bodo varni političnega in gospodarskega pritiska Nemčije. Nasproti Miljukovim zahtevam je delavska stranka pod vodstvom Kerenskija zahtevala: 1. Na dan, ki se bo še določil, naj se prekinejo vse vojaške operacije na suhem in naj se potegne mejna črta. Položaj na morju se ne izpremeni. 2. Določijo naj se meje vseh vojskujočih se držav tako, kakor so veljale pred evropsko vojsko. 3. Vsaka vojskujoča se država si pridrži pravico, da zahteva na mirovnem posvetu gotova obmejna ozemlja. 4. Vse narodnosti imajo pravico, da izrazijo željo po popolni neodvisnosti, če glasuje za njo nad 10% prebivalcev. 5. V slučajih 3. in 4. se bo uvedlo po načelih splošne, enake in tajne volilne pravice glasovanje pod nadzorstvom, ki bo odločilno. 6. Ustanovi naj se sklad, n. pr. 25 milijard, v katerega naj prispevajo vse vojskujoče se države, da se povrne škoda v opustošenih pokrajinah.

Temelji ruskega miru. Budimpešta, 9. maja. Stockholmski dopisnik »Az Esta« poroča: Govoril sem z več ruskimi publicisti, ki so rekli, da se zavzemajo v Rusiji za mir brez aneksij in brez vojne odškodnine.

Ruski socialisti vabijo francoske, angleške in italijanske sodruge v Petrograd. Stockholm, 9. maja. Delavski in vojaški svet je povabil v Petrograd zastopnike francoskih, angleških in italijanskih socialistov.

Rusija med vojsko in mirom. Baselj, 9. maja. (K. u.) Bazelska »Nationalzeitung« piše: Začasna vlada mora delati na spravo nespravljivih nasprotujočih si načel. Vojske ne more krepke nadaljevati, ker se majejo temelji armade; narod ne želi, da bi se vojska nadaljevala; uživati hoče sadove svobode. S cesto si je pridobila vlada dume moč, zdaj bi se radi zavarovali proti cesti. To dokazuje, da so pretekli dnevi sedanjih mogotcev v Rusiji. Revolucija povzroča, da Rusija aktivne moderne vojske ne more nadaljevati. S posebnim mirom bi se Rusija odrezala popolnoma od pomožnih sredstev sporazuma, ki jih zelo potrebuje. Rusija bi postala popolnoma osamljena in bi bila navezana na osrednji vlesilci, ki po svoji osnovi ne moreta biti naravni zaveznicji socialistične ljudovlade. Vlada dume se ne more vojskovati in ne more skleniti miru. Pregovoriti more le, da se pridruži sporazum njenim vojnim smotrom ali pa nadaljevati navidezno vojsko.

Vojni smotri sporazuma. Bern, 9. maja. Londonski listi so v ponedeljek pisali, da bo moral sporazum vsled note ruske vlade podati podrobno izjavo o svojih vojnih smotrih.

Kaj ovira mir? Stockholm, 9. maja. (Kor. ur.) »Aftonbladet« piše pod nadpisom, kaj zavira mir; da morajo dogodki v Rusiji in svetovna lakota, ki grozi, pospešiti konec vojske. Posebno grozeča svetovna lakota ustvarja položaj, da bi bilo brezpametno, ako bi vojsko nadaljevali. Anglija bi rada uničila Nemčijo, a ta je zavedajoč se svoje uspešne obrambe v korist človekoljubja in civilizacije ponudila mir, a ker so ga zasmehljivo odklonili, je obrnila ost nasproti neusmiljenemu sovražniku z izstradalno vojsko. Neutrálne države so dolžne, da končajo nesmiselni boj. Glavni odbor švedske mirovne zveze je pisal zunanjemu ministru, naj na posvetu ministrov skandinavskih držav nastopi za to, da nastopijo za mir.

Pripravljalni posvet v Stockholmu. Stockholm, 9. maja. (K. u.) »Dagens Nyheter« poroča: Na sestanek socialističnih odposlancev v Stockholm sta prišla minister Stauning in Matzen, ki zastopata Dansko; Hole Lian, Jakob Vidnaes in Magnus Nielsen, ki zastopajo Norveško. Danes se bodo udeležili predpovetja s švedskim odborom, katerega sestavljajo Branting, Linquist in Moeller. Skandinavsko in nizozemsko odposlanstvo bo posredovalo s pogajanjimi z zastopniškimi skupinami posameznih vojskujočih se dežel. Z gotovostjo upajo, da bodo ruski socialni demokrati prišli v Stockholm. Zastopniki francoske manjšine so že obljubili, da bodo prišli. Eads Howe, odposlanec internacionale v Ameriki, je že odpotoval iz Amerike.

Stockholmski posvet bo permanenten. Rotterdam, 9. maja. Listi poročajo z avtoritativne strani: Stockholmski posvet se bo brezpogojno zbral in bo zboroval toliko časa, dokler se ne bo dobil primeren temelj, da se zopet ponovi mir.

27 delegatov za stockholmski mirovni posvet. Stockholm, 9. maja. Na stockholmski posvet je bilo priglasihenih do 4. maja 97 delegatov, med njimi francoska manjšina in 3 sindikalisti.

Radikalno krilo socialnih demokratov v Nemčiji narašča. Berlin, 8. maja. Nemški soc. demokratični državni poslanec Albrecht je izstopil iz oficijelne soc. demokratične stranke in se pridružil radikalnemu socialističnemu združenju.

Posvet skandinavskih ministrov. Stockholm, 9. maja. Jutri se bodo zbrali ministrski predsedniki treh skandinavskih držav na posvet, ki bo trajal tri dni. Določili bodo skupno smer politiki skandinavskih držav. Mogoče je, da na tem sestanku dozori predlog, naj se sklene mir ali da naj se posreduje.

Ko je prisiljal beli dan in se je češka vojska utaborila na moravski zemlji, je Svetobora močno zaskalelo v čutečem srcu. Šteli so zbrano vojsko, šteli pogrešane vojnike; Svetobor je obšel svoje četo, a ni bilo ne Kojate, ne Smila. Dvo solzi sta se posvetili na njegovih trepalnicah, ena je bila Smilova, druga je bila Všeborjeva sina.

Na brnskem gradu je bil vesel in žalosten sprejem. Kneginja Kunigunda se je kopala v solzah in olomuška Evfemija ni mogla prenesti rane zmagujočega Svetobora. Svetobor je poročal knezu Vratislavu o svojem potovanju v Rim in ni ga mikalo in ni mu bilo potrebno, da bi spremljal kneza. Vendar ga je spremil do Sazave, kamor je šel tolažiti otroke v boju pri Mavriški gori padlih junakov Smila in Kojate in se oglasil v samostanu, da poizve, ali in kako se je vrnil opat Božeteh iz Rima.

Mogočno so šumeli valovi reke Sazave in butali v trdno skalovje, na katerem je stal samostan in nad katerim se je dvigala nova cerkev menihov slovenskega bogoslužja. Srce je trepetalo Svetoboru, ko je jezdit po bregu navzgor in je njegovo oko iskalo častljivo obličje opata Božeteha.

LISTEK.

Svetobor.

Povest iz konca 11. veka. — Spisal P. Bohinjec.

(Dalje.)

Škof Altman je zbežal skoz podzemeljski rov na plano in se združil s svojo vojsko. Knez Leopold je hotel pričakati svojega sovražnika na odprtem polju. Zavih je s svojo četo proti severu, da bi obkolil Vratislavovo vojsko. Ali češki knez ni obhajal zmagoslavja na Leopoldovem gradu. Po selih je brzo poizvedel za smer sovražne čete in odkorakal s svojo četo pod poveljstvom olomuškega kneza tudi proti severu. Brnski knez je zapovedoval češki grajski posadki.

Čete so se kmalu našle. Levemu krilu je bil poveljnik olomuški knez, desnemu pa — brnski prošt.

Pri Maverski gori (Mailberg) so se spoprijeli. Češki knez si je izbral ugodno postojanko. Na obrežju, ki se je skončavalo z dvema gričema, je postavil svojo četo.

Poveljnik Aco je prvi napal sovražno krilo in hotel za gričem prodrati sovražno

niku za hrbet. Pušice so frčale na njegovo četo, kakor bi deževalo. Moral se je umakniti z velikimi izgubami.

Poprijel je Altman, poveljnik levega krila, in z oklopniki prodiral na bližnji grič, ki ga je tudi osvojil, a še z večjimi izgubami kakor poveljnik levega krila. Kar cedila se je kri po griču navzdol, prelomljena kopja so ležala med grmovjem, težko ranjeni oklopniki so vzdihovali po tleh pod železnimi oklepi, lahko ranjeni so se pobirali s tal in lezli po gori gor in dol. Svetobor se je umaknil za grič, z Altmanom v srcu.

»Za menoj, za dom, za avstrijsko slavo!« je klical knez Leopold in poglal svoje vojnike za Altmanovo četo. Tudi poveljnik Aco je navalil z oklopniki proti krilu češke čete, ki je bilo že zbežano in je bežalo z bojne postojanke. Oklopniki tega krila so skoro vsi obležali, umikajoči se strelci so pa popadali na tla ob bližnjem potoku in se poskrili za robom, ki je štrlel ob strugi navzdol.

Ze je češki knez jel misliti na poraz, ko se hitro domislil olomuški knez na desnem krilu, da pohiti v dolino za sovražnikom in ga obkoli.

Naenkrat se je začela bojna sreča obračati. Levo krilo Acovo poprijema od zadaj, središče Leopoldove čete se zažene

z novo močjo na Vratislavov oddelek, od potoka sem pa so letele pušice na Altmanovo krilo, ki je hotelo obkoliti češko središče.

Divjal je divji boj, ubupno so se borili na desni in levi, tla so bila pokrita z mrtvci in ranjenci, konji so ležali ranjeni za grmovji in ječali ali pa letali po bojišču in rezgetali. Studenci rdeče krvi so izvirali izpod rušnje in se stekali pod bregom v temnem jarku.

Solnce se sijalo z zadnjimi žarki na bojno polje in se poslavljalo od mrtvecev, poslavljalo tudi od marsikaterega težkega ranjenca, da mu pritisne zadnji poljub na blede lice.

Ze je mrak objemal bojno polje, ko Leopold spozna nevarni položaj svoje čete in brž ji da povelje, da se umaknejo. Morali so bežati v divjem begu v temni noči proti jugu in šele onkraj Dunava so se ustavili.

Češki knez se je zmagovalno vračal iz vojske.

Ali Svetobor se je le težko vračal z bojnega polja. Žalost je trla njegovo srce in njegova rana ga je močno bolela. Sovražna pušica mu je napravila zevajočo rano in z zobmi je moral zavezavati ruto, da je ustavil kri, ki je curljala iz njegove rane.

(Dalje.)

Miroljuben govor španskega kralja.

Madrid, 9. maja. Kralj Alfonz je otvoril znanstveni kongres v Sevilli z miroljubnim govorom. Rekel je med drugim: Kadar se bodo zopet vrnila srečni časi, bo Španska lahko trdila o sebi, da je znala v žalostnih okolnostih izpolnjevati visoke dolžnosti. Delajmo na to, da bo lahko Španska rekla tistim, ki se vojskujejo, da je skrbno čuvala mir, ko so se borili med seboj na bojiščih.

Tajen posvet francoskih miroljubnežev. — Vtis Miljukove afere v Parizu. — Težave Ljvova.

Berlin, 9. maja. »Lokalanzeiger« javlja iz Genfa: »Journal de Peuple« napoveduje tajen posvet vseh miroljubno mislečih francoskih organizacij, na katerem se bodo pečali s stockholmskim posvetom. Zelo je vznemirilo pariške liste poročilo, da je omajano Miljukovo stališče in da se more Ljvov le držati, ker odneha Ljninovim pristajam. Ljninove pristaje podpirajo oblasti na deželi, posebno v Odesi, kjer so Ljninisti priredili velik nastop, ne da bi jih bil kdo motil.

Nujna potreba notranjega miru v Rusiji.**Zopet veliki nemiri v Rusiji.**

Kodanj, 9. maja. V Petrogradu so izbruhnili predčerašnjim zopet težki nemiri, četudi agentura pravi, da je popolnoma mirno. Milica in vladi zvesti vojniki so morali zasesti finski in halski kolodvor. Demonstranti so vdrl v gostilne, razbili opravo in zažigali. Število mrtvih in ranjencev je bilo veliko.

Angleški in francoski poslanik zapustila skrivaj Petrograd?

Kodanj, 9. maja. Kodanjski dopisnik »Kölnischer Ztg.« poroča iz zanesljivega vira, da ni zapustil Petrograda skrivaj le angleški veleposlanik Buchanan, marveč tudi francoski veleposlanik, ki je tudi skrivaj odpotoval čez Bergen na Angleško. (Petrograjska agentura zanika, da bi bil Buchanan pobegnil iz Petrograda. A takim dementijem navadno ne gre velika vera. Op. ur.)

Petrograd, 9. maja. (K. u.) Agentura: Večji o angleškem veleposlaniku so popolnoma napačne.

Miljukov začasno pod ključem.

Stockholm, 9. maja. Med zadnjimi nemiri v Petrogradu so bili ustavili Miljukov avtomobil, njega samega so pa prejeli. Izpustili so ga še le na odločen zahtevek vlade. Zapri so tudi poslanca Puriškjeviča, ker so našli pri njem monarhistične spise. Puriškjevič je še zaprt.

Samoumor Sazonova.

Kodanj, 9. maja. Listi poročajo: Bivši ministrski predsednik Sazonov se je ponoči na 4. majnik zastrupil s strihinom zaradi razprave, ki jo je uvedla proti njemu začasna vlada.

Ljenja izginil?

Stockholm, 9. maja. Ljenja je pred dvema dnevoma izginil brez vsake sledi.

Kronanje hrvatskih kraljev.

(Konec.)

Ko je umrl l. 1196. kralj Bela II., je bil njegov naslednik na Ogrskem njegov sin Mirko. Čisto gotovo vemo, da je dal kralj Mirko okronati svojega sina za hrvatskega kralja. To kronanje je izvršil (okoli leta 1203.) spljetski nadškof Bernard v navzočnosti škofov in velikašev. O tem piše čisto zanesljivo pisatelj: spljetski arhidijakon Toma, ki je živel v istem času kot nadškof Bernard.⁸ Šele pred smrtjo je dal kralj Mirko okronati svojega sina Ladislava 26. avgusta 1204 po kaloškem nadškofu tudi za ogrskega kralja.

Ko je 7. maja 1205 nenadoma umrl mladi kralj Ladislav, je pripadel prestol njegovemu stricu Andreju. Ta je bil kronan že 29. maja 1205 za ogrskega kralja. Andrej se je želel kronati tudi s hrvatsko krono; zato je poklical še istega leta 1205 na Ogrsko spljetskega nadškofa Bernarda, pri katerem je bila, kakor se domneva, shranjena krona Dmitra Zvonimira. Ali Bernard ni hotel iti na Ogrsko, ker ni verjel, da je v resnici umrl mladi kralj Ladislav.⁷ Zato je bil Andrej kronan najbrž šele okoli leta 1207, ko je prišel prvokrat kot kralj na Hrvatsko, kjer je nekdanji vladal (l. 1196.—1203.) kot »herceg«.

Kakor Mirko in Andrej, so bili tudi njihovi nasledniki redno najpoprej hrvatski »hercegi«, a pozneje tudi ogrsko-hrvatski kralji. Tako vidimo, da je imenoval kralj Andrej l. 1222 za hrvatskega hercega svojega najstarejšega sina Belo; ko pa je postal l. 1126. sovladar svojega očeta na

Stockholm, 9. maja. Pri glasovanjih v delavskem in vojaškem svetu glede na udeležbo pri posojilu prostosti se je pokazalo, da je dobil Ljnin večino. Njegovi pristajši so v svojih govorih proglasili sledeča gesla: Proč z vojsko! Proč z meščansko, kapitalistično vlado! Nobene kopejke Miljukovu!

Nezadovoljnost v ruski armadi.

Malmö, 9. maja. Ruski listi poročajo z bojišča, da posebno na jugozahodni in na severnovzhodni bojni črti zelo vrb. V etapškem ozemlju vlada prava anarhija. Večkrat se zgodi, da čete enostavno zapuste svoje postojanke in odhajajo v notranjo deželo. Kdor jih izkuša ustaviti, ga pregovore, da gre z njimi, ali ga pa ustrelje.

Proti angleškim pomorščakom v Petrogradu.

Bern, 9. maja. »Pravda« poroča: Delavski svet je zahteval, naj takoj odstranijo angleške mornarje, ki so bili na Buchananovo željo zasedli angleško veleposlaništvo in so izživali. Angleški mornarji so se spoprijeli zadnje dni z delavci; en delavec je bil ubit. Razljučen ljudje so nato nameravali naskočiti veleposlaništvo.

Proti angleškim častnikom.

Stockholm, 9. maja. (K. u.) Med zadnjimi nemiri v Kronstadtu je umrlo tudi več angleških morskikh častnikov. Trdi se, da so ruski mornarji odpovedali pokorščino angleškim častnikom.

Sklepi ruske črnomoške mornarice.

Sevastopolj, 9. maja. (K. u.) Agentura: Na kongresu zastopnikov črnomoške mornarice, posadke in delavcev so sklenili, da zahtevajo popolno jamstvo svobodnemu prevozu skozi vse morske ožine in da se ne bo moglo nobeno sovražno brodogve pripeljati v Črno morje.

Resni spori med častniki in vojaki na Aalandskih otokih.

Stockholm, 9. maja. Na Aalandskih otokih so se resno sprli častniki, ki so deloma Angleži, z vojaki. Več članov dume se je pripeljalo tja. Pristrčno so jih pozdravili s klici: »Živila demokratska revolucija.«

Ruski vojni minister nevarno obolel.

Kodanj, 9. maja. (K. u.) Petrograjsko časopisje poroča: Vojni minister Gučkov je tako hudo zbolel, da bo moral najbrž vodstvo vojnega ministrstva začasno odstopiti komu drugemu. Vsi sprejemi pri Gučkovu so odpovedani.

Ruski vojaki osvobodili Racowskega.

Stockholm, 9. maja. Ruski vojaki so osvobodili voditelja rumunskih socialistov Racowskega, ki je bil zaprt.

1.200.000 do 2.000.000 dezertirjev ruske armade.

Kodanj, 9. maja. Iz Petrograda se poroča: Število dezertirjev ruske armade cenijo na 1.200.000 do 2.000.000 mož. Samo ruska južna železnica jih je prepeljala nad 200.000 mož.

Zahteve ruskih starovercev.

Stockholm, 9. maja. Na shodu starovercev v Moskvi so zahtevali, naj se

v celi Rusiji loči cerkev od države. Za Finsko pripravljajo že primeren načrt senat.

Poročila o zadnjih nemirih v Rusiji.

Rotterdam, 9. maja. (Kor. ur.) »Nieuwe Rotterdamse Courant« posnema po »Daily Telegraphu« s 4. t. m.: V četrtek popoldne se je pridružil demonstrantom pred Tavriško palačo tudi rezervni bataljon finskega polka. Vojaki so nosili zastave z napisi: Proč z Miljukovom! Proč z osvovitvami! Prikorakale so še druge čete; zbralo se je približno 15.000 vojakov z zastavami in z lepaki. Uvedli so protidemonstracije za vlado. Delavci so nasproti vladi zelo sovražno nastopali. Po polnoči je, kar se je že poročalo, Miljukov nagovoril ljudi. Položaj je postal za vlado vedno bolj ugoden. V četrtek so delavci v nekaterih tvornicah obsodili vlado in zahtevali, naj jo prevzame odsek delavskih in vojaških zastopnikov. V soboto je poročal isti poročevalec: Včerašnji dan spominja na velike dni revolucije. Na tisoče manifestantov je korakalo po cestah. Zjutraj je vse kazalo, da je razdeljeno mesto v dva tabora. Podnevi je naraščalo število pristajsev vlade; na Nevskem Prospektu se njeni nasprotniki niso mogli več pokazati. Kriza je rešena. Vlada ostane. Voditelji delavskega in vojaškega odbora so rešili položaj. V četrtek pozno zvečer se je pričel skupen razgovor začasne vlade, izvršilnega odbora delavskega in vojaškega sveta in odseka dume. Ministrski predsednik Ljvov je izjavil, da je vlada pripravljena odstopiti v korist drugim možem, ki bi jih narod bolj podpiral. Vojni minister Gučkov je poročal o razmerah na bojiščih. Rekel je, da je položaj na bojni črti zelo resen in da ga armada zdaj skrbi. Narod splošno prelahkomišljeno presoja, kar se o miru govoriče; ker misli, da se mir enostavno doseže, če se položi orožje. Gučkov je končno izjavil, da ne stremi po osvovitvah in da aneksijski načrti trenutno nikomur ne ugajajo.

Zakaj je Anglija nastopila proti ruskim revolucionarjem.

Kolin, 7. maja. »Kölnische Ztg.« poroča iz Stockholma: Angleški veleposlanik Buchanan je uradno izjavil: Proti tistim, ki so se vračali domov, so ostro nastopili, ker so deloma v nemški službi in da jih ščitijo pred podmorskimi čolni. Ruski socialni demokrati so izjavili, da pretveza radi nemškega denarja ne drži, marveč da Angliji ne ugajajo miroljubneži. O Trockem, ki so ga aretirali v Halifaxu, se ne more govoriti o vplivu nemškega denarja.

Rdeča in črna garda v Petrogradu.

Stockholm, 9. maja. General Kornilov organizira začasno vlado takozvano črno gardo petrograjske posadke; delavski svet pa organizira takozvano rdečo gardo v Helsingforsu, ki je brzojavila v Petrograd, da bo nastopila proti začasni vladi do skrajnosti. Kerenski je ukazal strogo preiskavo, ker so odkrili na Krimu zelo obsežno protirevolucijsko organizacijo.

Osrednja agrarna komisija v Rusiji.

Petrograd, 6. maja. (K. u.) Agentura:

Začasna vlada je ustanovila v Petrogradu osrednjo agrarno komisijo s poljedelskimi odseki v celi Rusiji z namenom, da zbira poročila o kmečkih potrebščinah prebivalstva in da izdela splošno agrarno postavo, ki se bo predložila ustavodajalni zbornici. Vlada je dalje pozvala kmete in vojake, naj potrpežljivo čakajo postave in naj ne rešujejo samovoljno agrarnega vprašanja.

Pozdrav avstrijskih poljskih socialistov ruski revoluciji.

»Vossische Zeitung« objavlja po »Socialdemokraten« pozdravni oklic predsedništva poljske avstrijske soc. demokratične stranke na ruske tovariše. Oklic je izdan v Krakovu dne 13. aprila in naslovljen na Čehdseja v Petrograd. Glasi se:

Tovariši! Vi ste dali narodom sveta upanja, da se bo izreklo svobodno rusko ljudstvo za mir, ki bo vstvaril svobodo in neodvisnost narodov in solidarnost sveta. Revolucija v Rusiji bo močnejša, kot imperialistične geste in cilji, ki so uničili Evropo v krvavem organiziranem uboju vojne. Končen oste spregovorili ljudstvu besede, slovesno priznavajo našo narodno pravico do neodvisnosti držav. Besede, ki si jih ni upal še nikdo v Rusiji proustodušno izgovoriti. Ruski tovariši so pomnožili po težkih in krvavih bojih za neodvisnost in popolno enakopravnost velike družine svobodnih narodov stokrat našo moč. Naj bi bilo tudi nam dodejeno, da se pokažemo solidarne v delu za veliko bodočnost, ki bo napravila konec vsaki vojni in vsakemu hlapčevanju.«

Car in carica v ujetništvu.

Stockholm, 9. maja. »Novo Vremec« piše, da ima zdaj znani V. L. Burcev kot preiskovalni sodnik največ posla v Rusiji. Pravkar so mu poverili preiskavo proti znanemu ruskemu tajnemu agentu Dobrovolskemu, ki je igral važno vlogo v pariški ruski tajni policiji. Polkovnik Macijev, poveljnik Carskega Sela, poroča, kakor piše »Utro Rossija«, da se car vsak dan dolgo časa izpreha; ja, da dela telesno približno poldruugo uro; večinoma pa piše zgodovino vojske od časa, ko je bil prevzel vrhovno poveljstvo. Potrebuje veliko aktov in knjig, ki mu jih pa težko preskrbe, ker strogo nadzorujejo, kar čita carska rodbina. Nikolaj II. dobi vse časopise, a oni in carica čitata le inozemske, posebno nemške liste; ruskih listov se baje nitj ne dotakneta.

Za svobodo.**Protiv rusifikatorjem v ruskem gališkem okupacijskem ozemlju.**

Kurier Warszawski« poroča: Glasilo ruskega pravosodnega ministra Kerenskega »Djen« prinaša na uvodnem mestu sledeča izjavanja:

»Med številom zločincev stare vlade ne smemo pozabiti tudi onih političnih morderjev, ki so pod vodstvom grofa Bobrinskega in arhiereja Evlogija vkorakali v družbi naših zmagoslavnihih armad v Galicijo in Bukovino in ljudi trpinčili in ropali. Rdečica sramu mora pokriti obraz vsakega poštenega Rusa, ko čita opise teh krutosti, ki jih je cenzura dovolila objaviti.

Ogrskem, je bil imenovan za hrvatskega hercega njegov brat Koloman,⁸ ki je vladal kot herceg na Hrvatskem do svoje smrti (l. 1241). Ko je postal Bela III. l. 1235 pravi ogrsko-hrvatski kralj, se ni dal posebej kronati s hrvatsko krono, ker je vladal na Hrvatskem tudi še naprej njegov brat Koloman, ki je izvrševal na Hrvatskem in v Dalmaciji vse kraljeve pravice in delil celo kraljevske privilegije.

Tako je prišlo na Hrvatskem v navado, da ne vlada kralj, ampak »herceg«. Navadno so imenovali kralji za hercega svojega sina ali brata ali pa kakega drugega sorodnika. Tako je imenoval kralj Bela III. l. 1245 svojega najstarejšega sina Stefana,⁹ a l. 1261 mlajšega sina Belo¹⁰ za hercega. Včasih je bil imenovan za hercega tudi kakšen močan hrvatski ban. Na vsak način je vsled takega načina državne uprave prihajal hrvatski narod čezdaljebolj redko v dotika s kraljem; zato se ni zdelo Hrvatom važno, da se niso kralji kronali posebej s hrvatsko krono. Hrvatje so se kronanju svojih kraljev radi odrekli tudi iz štedljivosti. Na kronanje je namreč prišel kralj z večjo vojsko in z znatnim številom škofov, velikašev in plemenitašev, ki so povečavali sijaj. Vsem udeležencem kronanja pa je moralo preskrbeti stanovanje in jih pogostiti tisto mesto, v katerem se je vršilo kronanje.

Napačno se je poprej mislilo, da je bil okronan v Zagrebu l. 1301. s hrvatsko krono kralj Karel Robert. Sedaj se pa ve, da se to kronanje ni izvršilo v Zagrebu, ampak v Ostrogonu, kjer je tamošnji nadškof Gregorij kronal Karla Roberta, menda s

krono sv. Stefana.¹¹

Na hrvatskih tleh se je izvršilo z a dne je kronanje 5. avgusta 1403. Tedaj je bil namreč kronan v stolni cerkvi v Zadru Ladislav Neapeljski, sin Karla Draškega. Kronal ga je ostrogonski nadškof Ivan Kanizaj. O svojem kronanju piše Ladislav Neapeljski še isti dan beneskemu doždu Mihaelu Stanu sledeče:¹² »Z največjim odobravanjem vseh, z najsilnejšim navdušenjem smo sprejeli na glavo sveto krono (diadem), v desnico žezlo, a v levico jabolko.«

S kakšno krono se je kronal Ladislav Neapeljski? Njegov nasprotnik Sigismund rad poudarja, da se Ladislav ni kronal s krono sv. Stefana.¹³ To krono so tedaj hranili v Višegradu, kjer jo je Sigismund pokazal koncem avgusta l. 1403. velikašem in ljudstvu, da dokaže nezakonitost kronanja Ladislava Neapeljskega. Kronska znamenja so se tedaj morala dobaviti iz kakega mesta na Hrvatskem, najbrž iz Spljeta, kjer je bila, kar je verjetno, shranjena Zvonimirova krona. Kralj Ladislav izrečno javlja v pismu doždu, da so se uporabljali pri njegovem kronanju ne samo krona, ampak tudi žezlo in jabolko. Žezlo kot kronska znamenje je bilo uporabljeno tudi l. 1076. ob priliki kronanja Dmitra Zvonimira. — Ladislav se je torej v Zadru leta 1403 sicer okronal za hrvatskega in ogrskega kralja ali verjetno s hrvatsko krono. Na to misel se naslanja tudi druga. Po letu 1403 se nikoli več ne spominja hrvatska krona. Ali je ni odnesel bojazljivi kralj Ladislav s seboj v Neapel, kamor je odšel iz Zadra meseca novembra istega leta (1403)? Ladislav je prodal svoje pravice do Dal-

macije 9. julija 1409 beneski republiki, ker se itak ni mogel vzdržati v boju s kraljem Sigismundom. V Neaplu je ostal Ladislav kralj do svoje smrti. Njegovi nasledniki so vladali v Neaplu tja do l. 1501, ko je bil s prestola odstranjen zadnji kralj Friderik. Kraljevina Neapel je tedaj prišla pod oblast aragonskega kralja Ferdinanda Katoliškega, ki je prenesel najbrž tudi kraljevsko zakladnico iz Neaplja v Španijo. Ako je torej odnesel Ladislav Neapeljski l. 1403 hrvatsko krono iz Zadra s seboj v Neapel, tedaj ni izključeno, da bi se mogel najti ta dragoceni hrvatski zaklad tudi še sedaj v bogati zakladnici španskih kraljev v Madridu.

Od 15. stoletja nima Hrvatska svojih vladarjev pod imenom »herceg«. Namesto hercegov izvršujejo vladarske pravice bani. Pri Hrvatih obstoji star pregovor: »Kralj kraljuje ali ban vlada.« Zato tudi vidimo v hrvatski zgodovini tekem 16., 17. in 18. stoletja, da se hrvatski narod bolj zanima za spremembe na banski stolici kakor za spremembo na prestolu. Vsakega novega bana pozdravljajo Hrvati približno tako, kakor pozdravljajo Mažari svojega novega kralja. Tekom stoletij se je izvrševala inštalacija bana z največjim sijajem, kakršnega se je moglo videti na Ogrskem samo pri kronanju kraljev. Pri inštalaciji so dobivali hrvatski bani žezlo kot znamenje svoje sodne oblasti, meč kot znamenje vojaške sile in zastavo kot znamenje državne moči. Noben hrvatski ban ni mogel izvrševati na Hrvatskem svoje službe toliko časa, dokler ni bil inštaliran. To je podobno pojmovanju Mažarov, ki ne dovolijo svojim kraljem izvrševati kraljevske oblasti, dokler niso kronani. Inštalacije hrvatskih banov so prenehale šele v novjšem času. Zadnji ban, ki se je inštaliral, je bil baron Levin Rauch, l. 1869.

⁸ Thomas Archidiaconus: »Historia Salonitanae.«

⁹ Thomas Archidiaconus: »Historia Salonitanae.«

¹⁰ Smičeklas: Codex III.

¹¹ Fejer: »Codex diplomaticus«, IV. zvezek, I. del.

¹² Tkalčić: »Povjestni spomenici grada Zagreb«, I. zvezek.

¹³ Šišić: »Gdje i kada je prvi puta okrunjen Karlo Robert?«

¹⁴ Ljubčić: »Listine o odnosajih između Slavenski i mletačke republike«, IV. knjiga.

¹⁵ Fejer: »Codex diplomaticus«, X. knjiga.

Treba je koj sestaviti posebno preiskovalno komisijo, ki bo šla nenadoma na delo, razkrinkala delovanje te klike v zaslednih delih Galicije in Bukovine in nastopila proti krivcem z obtožbo. Kazen mora biti neprimerno ostra, da bi se ne mešala kdaj imena pravih Rusov s temi nevrednimi sinovi naše domovine, ki so pred celim svetom, Rusiji v sramoto, opravljali rokodolstvo tlačiteljev in roparjev cele poštene Rusije, sadove tega rokodolstva.

Belorusi zahtevajo samostojnost.

»Kurier Warszawski« poroča: Iz Kopenhagna prihaja vest, da je sklenil beloruski narodni kongres v Minsku zahtevati uvedbo široke politične avtonomije za belorusko ozemlje.

Bodoča beloruska država mora obsejati vse kraje, kjer prebivajo Belorusi in sicer gubernije: Minska, Mohylovska, del Grodenske, del Vilenske, del Vitebske, del Smolenske in del Černihovske.

Kongres je izvolil narodni odbor, obstoječ iz 53 članov. Trinajstori izmed teh je poveril nalogo pogajati se s sedanjo rusko vlado v zadevi ustanovitve samostojne beloruske države, združene s federativno demokratično rusko republiko.

Poljski episkopat za Poljsko.

Pred dnevi je izdal varšavski nadškof dr. Kukowski pastirski list, poln domovinske ljubezni, na Poljake v novem poljskem kraljestvu. Sedaj je izdal o priliki proklamacije nove ruske vlade Poljakom poljski škof v ruski Ukrajini dr. Ignac Dubowski krasen list na duhovščino. Poziva jih, naj se duhovščina združi tesno s ljudstvom za uspešno delo za ljubljeno poljsko domovino. Veliki čas je sedaj in vsak izgubljeni trenutek je nenadomestljiv.

Uprave v zasedeni vzhodni Galiciji.

Krakov, 9. maja. »Gazetta Polska« poroča: Provizorična vlada v Petrogradu je za višjega poveljnika v zasedeni vzhodni Galiciji imenovala kneza Pavla Dolgorukega. Vlada je za upravo zasedenih ozemelj izdelala nov načrt.

Podmorska vojska.

Na Atlantskem oceanu zopet 8 ladij potopljenih.

Berlin, 10. maja. (K. u.) Uradno: Na Atlantskem oceanu so zopet potopili 4 parnike in 4 jadrnice, ki so obsegale 22.500 ton.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Vprašanje podmorske vojske v nemškem državnem zboru.

Berlin, 9. maja. (K. u.) Zbornica je razpravljala o proračunu mornarice. Poročevalec je pohvalil in se zahvaljeval mornarici na njenih junaških činih.

Državni tajnik državnega urada mornarice je zagotavljal, da bodo podmorski čolni, izšolano osebje, torpedi in kurivo. To so na razpolago: potrebni podmorski čolni, ušolano osebje, torpedi in kurivo. Ne dovolj; na tisoče in tisoče rok dela doma, da ustvarjajo vedno nove podmorske čolne in nove torpede, a tudi številni podmorskih čolnov se ne zmiža, nasprotno: vedno boljše vrste se grade, ki so vedno bolj sposobne. Seveda jih tudi izgubimo, a zanesljivega sredstva proti podmorskimi čolnom ni. V Angliji so zdaj rekli: Edino sredstvo proti podmorskimi čolnom je, da prekažimo njih opirališča. Naj le pridejo. Zagrizli se bodo v granit. (Živahno pritrjevanje.)

V angleški zbornici veliko govore. Odločilno je pa to-le dejstvo: vsak mesec se trajno množe uspehi tako, da takih samih pričakovanih nismo. Podatki sovražnega časopisja o številu izgubljenih podmorskih čolnov so nizke, nižje, kakor smo pričakovali. Razmere bodo poleti posebno glede na vreme vedno boljše. V treh mescih smo potopili 1325 ladij. Koliko časa se bo to nadaljevalo, je reč, o kateri naj odločajo naši sovražniki. Podmorski čolni nam jamčijo, da bomo prebili. Vtis imamo, da se glasijo glasovi iz Anglije danes popolnoma drugače, kakor pred tremi meseci; postali so skromnejši. Tudi Anglija uvideva, da podmorska vojska ne pomenja udarca po vodi, marveč silen udarec v življensko središče našega najbesnejšega sovražnika. Volja nam je, da zmagamo.

Govor državnega tajnika je izvrstno vplival: Skoraj vsak stavek so odobraval. V razpravi so vsi govorniki hvalili mlado mornarico, posebno pa podmorske čolne. Zbornica je sprejela proračun mornarice.

Kriza, kakršne svetovna povestnica še ni poznala.

Amsterdam, 8. maja. »Daily News« pišejo: Ne more se dvomiti, da je poročilo o nenadnem, strašnem skoku potopov angleških trgovskih ladij provzročilo strah. Položaj je res zelo resen. Bližamo se morabitni krizi, ki ji v povestnici enake ni bilo. Nihče ne more ugovarjati dejstvu, da je admiraliteta v svojem sedanjem sestavu odpovedala.

Tekmovanje med angleškimi in ameriškimi ladjedelnici.

Bern, 9. maja. (K. u.) »Daily Telegraph« poroča: Lord Berecy, član angleškega posebnega poslanstva v Ameriki, je izjavil: Vprašanje ladjeplovbe je najvažnejše in zelo resno. Kakor se zdaj hitro ladje uničujejo, ni mogoče tako hitro graditi ladij na Angleškem in v Ameriki. Veliko hitreje bodo morali ladje graditi, če bodo hoteli imeti odprta pota ladjam. Vojska se postruje v tekmovalni sposobnosti ameriških in angleških ladjedelnic. Svetovno vojsko bo odločil prostor ladij. Le če bo velik, bo mogoče, da se bo vzdružala sedanja vojaška transportna služba in preskrba prehrane.

Pomanjkljivo vojno brodogradništvo Združenih držav.

Rotterdam, 9. maja. Oborožbo Združenih držav proti podmorskimi čolnom smatra veliko strokovnjakov za nezadostno. Amerika razpolaga le z 28 starimi topničarkami, s 17 torpedovkami, z 51 rušilci in še z 19 ladjami. Edino sredstvo proti podmorskimi čolnom bi bili motorni čolni, ki jih pa v Ameriki primanjkuje kakor v ostalih državah sporazuma.

Amerika pregledala nevarnost podmorskih čolnov.

Berlin, 7. maja. Iz Haaga: »Daily Chronicle« izvaja: Vlada Združenih držav popolnoma pozna veliko nevarnost za zaveznike vsled podmorske vojske. V svetu za narodno obrambo in guvernerjev raznih držav v Washingtonu so naglašali, da ni v nevarnosti samo obstoj Anglije in Francije, marveč tudi Združenih držav.

6 tisoč milijonov kron za zgradbo ameriške trgovske mornarice.

Washington, 8. maja. (Kor. ur.) »Reuter« poroča: Od kongresa zahtevajo, naj dovolijo tisoč milijonov dolarjev za zgradbo velike ameriške trgovske mornarice, s katero upajo odvrniti nevarnost podmorskih čolnov.

Potreba raste.

Berlin, 7. maja. (K. u.) »Petit Parisien« poroča, da je italijanski minister Canepa došel v Pariz, da se z ministrom Violette in pristojnimi oblastmi razgovori o prehranjevalnih vprašanjih.

O Italijanskem predoru proti Trstu. — Nemiri v Italiji.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. maja. Uradno: Nobenih posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

9. majnika. Na celi bojni črti nastopi s topovi, kakor ponavadi; v Suganski dolini, pri Gorici in na Krasu se je s topovi besno streljalo. Vsled delovanja poizvedovalnih oddelkov so se večkrat spopadli v Valarsu (Adiža), na slemenih Monte Majo in Monte Cimone (dolina Astico), jugozahodno Pontebe (dolina Bele) in na Krasu. Nekaj mož, med njimi enega častnika, smo ujeli.

Predor proti Trstu nemogoč.

Basel, 9. maja. V listu »Baseler Nachrichten« piše polkovnik Egli, da je nemogoče, da bi Italijani prodri proti Trstu. Kraška visoka planota, ki zapira pot, je najtežavnejše ozemlje, na katerem so se sedaj vojskovali. Čimdalje naprej pridejo Italijani, tem težavnejši je njihov položaj. Morebiti bi se z ogromnimi žrtvami posrečilo vzeti del najsprejnejših postojank, ali po tem, kar sem videl te dni, smatram za nemogoče, da bi mogli Italijani prodreti na komenski planoti. Južni del Krasa do morja je izborno zaprt. Mogočne utrdbe na Grmadi in na predpolju nahajajoče se višine ojačujejo ogromno obrambo na Krasu. Italijani si morajo izbrati drugo pot, če hočejo v tej vojski doseči Trst.

Nemiri v Italiji.

Lužano, 9. maja. Mnogo znakov kaže, da je postal položaj širnih ljudskih slojev neznošen. Nemiri in stavke v Lombardiji se vedno bolj širijo. »Corriere della Sera« dolži, da so te nemire povzročili nemško misleči agenti in očita vladi slabost. Shod intervencionistov v Milanu je sklenil protest proti vladi radi njene neodločnosti napram dogodkom v provinci. V Rim se bo podala posebna komisija, da izroči vladi protest.

Frankfurt, 9. maja. Milanski nadškof kardinal Ferrari je izdal okrožnico na duhovščino, v kateri poziva, naj se zopet napravi mir in prične delati na polju in po delavnicah.

Lužano, 9. maja. Po poročilih iz Milana so bili v petek v industrijskih krajih Lissone in Meda veliki nemiri. Delavci so se zbirali, metali kamenje na tvornice in cestno železnico in kričali: Dajte nam riza in kruha! Nastopiti je moralo vojaštvo. Električno železnico Meda-Monza so morali ustaviti. Tudi v Milanu so se bali nemirov. Na Stolnem trgu je bila postavljena pehota in konjenica. Pri krvavih spopadih s vojaštvom je bil ubit nek mlad mož.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. maja. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta.

Živahnije so streljali s topovi le na nekaterih mestih; vreme namreč ni bilo ugodno. Bavarsko-frankovski polki, ki so vzeli včeraj dopoldne zelo junaško Fresnoy, so držali kraj proti novim sovražnim napadom in so zopet ujeli 100 mož. — Odbili smo delne napade Angležev pri Reux-Bullecourtu.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Med Winterbergom in cesto Corbeny-Berry au Bac so zvečer po bobnečem ognju sveže francoske sile iznova napadle. V vročem borenju smo vrgli sovražnika deloma v boju moža z možem, deloma s protisunkom. Sicer so se ob Aisne in v Champagne radi slabega vremena manj bojevali kakor prejšnje dni.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. maja zvečer. Uradno: Napadi Angležev pri Fresnoy in pri Bullecourtu so se izjalovili. Pri Arrasu in ob Aisne so le mestoma živahno streljali.

Angleško uradno poročilo.

8. maja. Delovanje artiljerije posebno v odsekih Fresnoy in Loos. Ponoči smo uspešno poizvedovali pri Neuve-Chapelle in Fauquissart. Sovražne sunke severovzhodno in južno od Armentieres smo odbili.

Francosko uradno poročilo.

8. maja ob 3. popoldne. Med Sommo in Aisno precej močno delovanje artiljerije. Sovražni napad pri Tancourtu se je izjalovil. Tekom noči je sovražnik vzhodno od Vauxaillona in na Chemin-des-Dames v smeri proti Pantheonu in pri Cerny napravil dva protinapada. Vsi napadalni poizkusi Nemcev so se zrušili v našem ognju. Dalje vzhodno je bil artiljerijski boj od časa do časa na visoki planoti Vaulerc in pri Craonne srdit. Severno od visoke planote Vanclerc smo vzeli središče sovražnega odpora in ugrabili 90 ujetnikov. Severozapadno od Reimsa so se Nemci skušali ustiliti v jarkih, ki smo jih včeraj osvojili južno od Berry-au-Bac, vnel se je hud boj, ki se je za nas ugodno končal. Ujeli smo 120 Nemcev. Severozahodno od Prosnesa

smo osvojili neko utrdbo in odbili srdit nemški napad na greben Tetona, pri čemur je imel sovražnik izgube.

Boji 8. maja.

Berlin, 9. maja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Ob Aisni se je 8. t. m. popolnoma ojačil sovražni artiljerijski ogenj pri Laiffaux in Braye kakor tudi proti našim postojankam do Winterberg-Chevreaux. Tu se je ob 6. zvečer shujšal do sipajočega ognja, kateremu je ob 6. uri 15 minut sledil silovit francoski napad. Razširil se je do ceste Corbeny-Berry au Bac. Pri tem napadu sta napadli tudi dve popolnoma sveži diviziji.

Na Winterbergu in pri Chevreaux so bili Francozi krvavo odbiti. Vzhodno od Chevreaux, kjer je sovražnik mogel vdreti v dele najsprejnejših jarkov, smo ga s protinapadom vrgli zopet nazaj, samo v malem delu so se Francozi mogli vgnediti. Tu se še bojujejo.

Jugovzhodno od Ailles smo 8. maja zjutraj v bojih z ročnimi granatami potisnili sovražnika nekoliko nazaj. Sovražne protinapade z ročnimi granatami dopoldne in ponoči smo odbili.

Številne poizvedovalne patrulje so pri Francozih ugotovile izmenjavanja.

Nova pota.

Rotterdam, 9. maja. »Morningpost« poroča z zapadne fronte: Bitke pri Arrasu so prekoračile svoj višek. Zdi se, da je komaj mogoče, da bi Angleži postavili v boji še več ljudi in materijala. V zadnjem razgovoru sta angleški in francoski načelnik generalnega štaba za splošni vojaški položaj že iskala nova pota.

Delovanje letalcev na zahodu.

Berlin, 9. maja. (K. u.) Wolffov urad poroča: Naši letalci so včeraj na zahodni fronti zopet uspešno delovali. Sovražnik je izgubil 21 letal. Od teh so bila 4 sestreljena s tal. Poročnik Allmenröder je včeraj premagal svojega 10., poročnik baron Richthoffen svojega 19. in 20., poročnik Bernert svojega 27. nasprotnika. Skupina naših letal je v noči od 6. na 7. maja zmetala 6670 kg razstrelil na kraje in kritja v dolini Aisne in povzročila več velikih požarov.

Klin za klin.

Berlin, 9. maja. (Kor. ur.) Wolff poroča: Da odgovorimo na francoske ukrepe, ki krcajo nemške častnike na bolniške ladje, katere, kakor znano, večkrat zlorablajo, so nemudoma nastanili trikrat večje število francoskih častnikov na posebno ogroženih točkah industrijskega ozemlja.

Od Nemcev izpraznjeno ozemlje na Francoskem.

Vojska z Rusi in Rumuni.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. maja. Uradno: V južni Bukovini smo odbili ruske poizvedovalne čete. Sicer se ni nič poročalo.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. maja. Veliki glavni stan: Severno Kirlibabe in južno ceste Vaieputna smo z lahkoto odbili sunke ruskih stotnij.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

6. maja. V smeri proti Kovlu v okolici Kuhany-Wielick in v smeri proti Vladimirju Volinskemu v okolici Zaturcy-Szelvov je sovražnik naperil srdit topniški ogenj proti našim jarkom. V smeri proti Zoločevska pri Kabarovcah je sovražnik ponoči na 6. maj pričel ofenzivo. Sovražni valovi so se bližali našim žičnim oviram; sprejel pa jih je ogenj naše artiljerije in strojnih pušk, na kar so se vrnili v svoje izhodne jarke; na ostali fronti streljanje in običajno poizvedovanje.

Dragomirov naslednik Ruskega.

Lužano, 9. maja. (K. u.) »Agenzia Stefani« poroča iz Petrograda: Mesto generala Ruskega je bil imenovan general Dragomirov za vrhovnega poveljnika severne armade.

Na južnem Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. maja. Uradno: Avstrijske in turške čete so predvčerajšnjim med Ohridskim in Prespa jezerom preprečile sovražne sunke.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. maja. Veliki glavni stan: Na macedonskem bojišču so se včeraj ljuto bojevali. Po močni pripravi s topovi je vodil general Sarraill svoje zvezne čete na mnogih točkah na napad. Posebno besno so se bojevali v ovinku Črne, kjer so se ponoči in podnevi ponovni sovražni naskoki z najtežjimi izgubami za sovražnika popolnoma zrušili pred našimi postojankami.

Isto usodo so doživeli sovražni napadi pri Gradešnici, ob Vardarju in zahodno Dojranskega jezera. Nemške in bolgarske divizije so sovražnika težko porazile. Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Bolgarsko uradno poročilo.

Solija, 7. maja. Uradno: V ovinku Črne cel dan ljut sovražni artiljerijski ogenj in metanje min. Več sovražnih poizvedovalnih oddelkov, ki so skušali nastopati, smo z lahkoto odbili. Zapadno od Vardarja živahen artiljerijski ogenj. Zvečer je sovražna pehota po silni artiljerijski oru

pravi napadla v smeri proti Alčaku, južno od Gjevgeji; naš zapiralni ogenj jo je odbil. Južno od Dojrana je sovražnik od časa do časa obstreljeval z artiljerijo, minami in strojnimi puškami neko našo izpostavljeno postojanko. Na ostali fronti slabotno delovanje artiljerije, na sereški nižini spopadi med patroljami.

Vojni ujetniki.

Osrednje vesile ujele v vojski 2,874.271 sovražnikov.

Dunaj, 9. maja. (K. u.) »Oesterreichisch-ungarische Kriegskorrespondenz« objavljala pregled o številu vojnih ujetnikov med vojsko s stanjem 1. februarja 1917. Ujetih je bilo v Nemčiji: Francozov 367.124 (med njimi 6278 častnikov), Rusov 1.212.007 (9223 častnikov), Belgijcev 42.435 (658 častnikov), Angležev 33.129 (1104 častniki), Srbov 25.879 (nobeneča častnika), Rumunov 10.157 (202 častnika).

V Avstriji: Rusov 852.853 (4755 častnikov), Srbov 97.072 (709 častnikov), Črnogorcev 5595 (31 častnikov), Italijanov 97.712 (2227 častnikov), Rumunov 38.527 (542 častnikov), Francozov 465 (12 častnikov), Angležev 31 (18 častnikov). V Bolgariji: Angležev 628 (24 častnikov), Francozov 890 (21 častnikov), Italijanov 305 (7 častnikov), Rusov 5559 (120 častnikov), Rumunov 28.507 (789 častnikov), Srbov 31.679 (187 častnikov), Belgijca 2, Črnogorcev 12. V Turčiji: Angležev 11.453 (560 častnikov), Francozov 128 (9 častnikov), Rusov 10.280 (132 častnikov), Rumunov 2042 (3 častniki).

Ujetih je bilo torej 1. februarja 1917 v osrednjeevropskih državah: V Nemčiji 1.690.731 (17.474 častnikov), v Avstriji 1.092.055 (8.294 častnikov), v Bolgariji 67.582 (1148 častnikov), v Turčiji 23.903 (704 častniki).

Vseh vojnih ujetnikov je torej bilo 2,874.271; na posamezne narodnosti odpade na Ruse 2,080.699 (14.230 častnikov), na Francoze 368.607 (6329 častnikov), na Angleže 45.241 (1706 častnikov), na Italijane 98.017 (2234 častnikov), na Belgijce 42.437 (658 častnikov), na Rumune 79.033 (1536 častnikov), na Srbe 154.630 (896 častnikov), na Črnogorce 5607 (31 častnikov).

Avstrijski vojni ujetniki v Italiji.

Z meje se poroča: Od približno 85.000 vojnih ujetnikov jih je okoli 24.000 naslednje razdeljenih pri raznih delih: 3100 pri pogozdovanju, posebno v provincah Genova, Pesaro in Chieti; 2700 v rudnikih; 7000 jih dela ceste, 1000 po tovarnah gorjenje Italije; 10.000 za poljedelstvo po vseh provincah Italije. Da rajše delajo, dobe tisti, ki so posebno pridni, več kruha in drugih živil.

Razmerje ujetih častnikov z ujetim moštvom.

Na vsakega v osrednje evropskih državah ujetega častnika odpade po en častnik na 145 Rusov, na 57 Francozov, na 26 Angležev, na 42 Italijanov, na 62 Belgijcev, na 50 Rumunov, na 169 Srbov in na 180 Črnogorcev.

Razna poročila.

Novi vpoklici.

Rim, 9. maja. (K. u.) Letniki 1889 do 1898 so vpoklicani za 16. maja.

Švica in Nemčija.

Bern, 9. maja. (K. u.) Zvezni svet je odobril danes gospodarsko pogodbo z Nemčijo.

Dnevne novice.

+ Cesar in 6. vojno posojilo. Cesar Karel je poleg 12 milijonov avstrijskega vojnega posojila podpisal tudi 12 milijonov ogrskega vojnega posojila.

+ Praznovanje imendana cesarice Cite. Dunaj, 9. maja. (K. u.) Cesar je bil danes zjutraj povodom cesaričinega imendana v Badnu pri tih sv. maši. Cesarica je bila z otroci v Laksenburgu ob 10. dopoldne pri sv. maši.

+ VI. vojno posojilo. Pri kranjski deželni banki v Ljubljani, oficijelnem subskripcijskem mestu in članici konsorcija za izpeljavo državnih kreditnih operacij, je bilo prvi dan subskripcije podpisanih že 2.302.000 K VI. vojnega posojila.

+ Vojaški škoč Bjelci se je za delj časa podal nadzorovat dušno pastirstvo na fronti in po bolnišnicah na jugozapadnem bojišču.

— Sprememba v dunajskem policijskem ravnanstvu. Kakor se čuje, je predsednik dunajskega policijskega ravnanstva Ferdinand baron Gorup pl. Besanec odstopil. Na njegovo mesto bo imenovan dvorni svetnik policijskega ravnanstva Edmund Gayer ali pa dvorni svetnik nižje-avstrijskega namestništva Aleks. grof Zedwitz, zet bivšega ministrskega predsednika barona Gautscha.

+ S pošte. Imenovanja. Poštni oficijant Josip Rihar za poštarja v Buah:

poštna oficijantka Brigita Berlan za poštarico v Mirni ter poštna aspirantka Pavla Zabukovčeva za poštno oficijantko v Postojni. — Podelitve. Bivši poštni oficijantki Mariji Gorlanovi, rojeni Potočnikovi, je podeljena poštnega ekspedijenta mesto v Lindaru. — Premeseženja. Poštar Ivan Pertot iz Oprtja v Orsar; poštarica Vekoslava Pertotova iz Orsarja v Oprtali; poštni oficijant Albin Leitgeb iz Lovrana v Črnomelji; poštna oficijantke: Marica Saitz iz Dol. Logatca v Opatiji; Terezija Znidarsič iz Postojne v Dol. Logatec ter Adelina Wardo iz Trsta v Opatiji. — Odpovedi. Poštna oficijantka Gabrijele Žužkova je odpovedala poštno službovanje.

Visok obisk. V ponedeljek dne 7. maja se je pripeljal na Vrhniko visokorodni gospod deželni predsednik grof Attems v spremstvu visokorodnega gospoda okrajnega glavarja deželnovladnega svetnika Chrona. Obiskal je župno cerkev, župni in županski urad, vse urade, šolo, c. in kr. vojna oblastva, vojno bolnišnico itd.

— Smrtna kosa. Umrl je 1. maja v Črensovčih med ogrskimi Slovenci vpokojeni župnik Slovenec Boltžar Vugričič. — Umrl je v Gradcu strelec Jožef Wiegeler. — V Idriji je umrl c. kr. uradni sluga Mihael Podgornik. — Umrla je v Kapeli gospa Terezija Poljanec, učiteljeva vdova, mati g. dr. Poljanec, profesorja v Mariboru, Ljudmile, učiteljice pri Kapeli, in Jožefa Poljanca, učitelja v št. Ilju v Slovenskih goricah.

— Potres na Dolenjskem. Iz okolice Cerklje pri Krškem: Zadnji čas so poročila o potresu v naši okolici prenehala, ker so bili le manjši sunki, vendar potres še ni prenehal. Skoraj vsak dan se ponovi, pa ga večina ljudi ne čuti. Posebno močna sunka sta bila v soboto 5. maja ob 3/4 na 10. uro zvečer, kakor tudi v nedeljo dne 6. maja ob 1/2.5. in 1/2.8. uri popoldne. — Iz Brezice je šla dne 1. maja ob 5. uri zjutraj prošnja procesija k Mariji lurski v Reihenburg. Procesije se je bila udeležila ogromna množica vernikov.

— Nevarno je obolel blag. g. nadučitelj Andrej Vilfan. Huda pljučnica se ga je lotila. Priporočamo ga v molitev.

— Maja ustavijo kmetijski pouk na kmetijskih šolah na štajerskem za dva tedna, da se bodo mogli udeležiti učenci in učitelji obdelovanja polja, zato pa bodo krajše velike počitnice.

— Vojaški po bolnišnicah, ki žele »Mladost« za leto 1917., naj sporoče svoj naslov upravništvu »Mladosti«, Ljubljana, Katoliška tiskarna.

— Za hrvatsko medicinsko fakulteto v Zagrebu imajo doslej nabranega denarja 3.224.495 K 35 v.

— Umrl je v Seketinu na Hrvatskem grof Mirko Schmisling.

— Smrt v tujini. V Ameriki je umrl Valentin Šarc, doma s Homca pri Kamniku.

— Park Belvedere na Dunaju je cesar Karel odprl za občinstvo.

— Obravnava proti dr. Jaroslavu Preissu se vrši meseca junija.

— Smrtni padec z vlaka. Te dni je lovec 7. lovskega bataljona Franc Kavčič med vožnjo med postajama Vižmarje in Medvode na neznan način padel z vlaka in s težkimi poškodbami nezavesten obležal. Prepeljali so ga v bolnišnico v Škofjo Loko, kjer je podlegel svojim ranam.

Nad Avstrijo.

V listu »Alldeutsche Blätter« zabavlja Oton Eichler nad člankom dunajskega »Fremdenblatt«-a: »Odgovor socijaldemokratom«, katere je, kakor pravi, »v Berlinu udaril kot bomba«. Ali ne pomeni to pritisk na Bethmann-Hollwega: z ozirom na Rusijo in na njeno lastno ljubo socijalno demokracijo enako izjaviti? Ali ne stoji nemška država vojaško čisto drugače v Rusiji, ali ne stoji z vsemi obmejnimi nevarnostmi po vojski nasproti Rusiji, o katere bodočnosti niti gospod Scheidemann ne more prorokovati, čisto drugače kot Avstrija? Ali ni ta c. in kr. bistrost popolnoma pozabila vojni položaj Nemčije in Turčije nasproti Angleški? Bil je slab dan, bridko spoznanje, resna ura.«

K temu pripominja sedaj berlinski »Vorwärts«: Podobno se čuje iz ostalih vsenemških listov. Je pač že stara preizkušena taktika vsenemcev, da nahirlijo vedno tisto državo, s katero še nismo v vojski. Ker so nevtralcji že precej izčrpani, pridejo sedaj na vrsto zavezniki.«

Gospodarske beležke.

— Predavanja o vinarstvu. G. vinarški nadzornik B. Skalický predava meseca majnika v sledečih krajih o zatiranju trtne plesnobe z novimi sredstvi: v nedeljo dne 6. majnika v Semiču; v četrtek (praznik) dne 17. majnika zjutraj po prvi maši v št. Jerneju, popoldne ob 3. uri v Beli cerkvi; v nedeljo dne 20. majnika po prvi maši v Trzliču pri Mokronogu, na binkoštni ponedeljek dne 28. majnika po prvi maši v Sv.

Križu pri Kostanjevici. Ker je radi pomanjkanja žvepla raba novih sredstev zoper nevarno trtno plesnobo jako važna, je želeli, da se vinogradniki predavanj v obilnem številu udeležujejo.

— Rekviriranje vseh zvonov na Ogrskem. Iz Budimpešte poročajo, da je naučni minister izdal naredbo, da se morajo rekvirirati vsi doslej še nerekvirirani zvonovi. Izvzeti so samo tisti, ki imajo umetniško-zgodovinsko vrednost.

— Polja so letos obdelali na Ogrskem za 20 odstotkov več kakor pa lani. Letina kaže doslej dobro.

Liter vina 78 K. Tako dragoceno vino lahko piješ v Geiselsheimu na Nemškem. Razume se, da je vino pač tam najboljše kakovosti. V tmenjenem kraju je bilo na dražbi prodanega 1000 litrov predlanskega vina za 78.000 K.

— Smodke po 20 mark. Iz Norveške poročajo, da je tja došla pošiljatev najboljših havan, katere so računali po 15 K; če upoštevamo današnji denarni kurz, stane vsaka smodka 20 mark.

— Nastop vojaške službe po 48 urah. Dunajski listi pišejo: Ministrstvo za deželno brambo poroča, da črnovojniki, ki morajo po oproščanju takoj odriniti v vojaško službo, ne bodo kaznovani, če pridejo šele po 48 urah in dokažejo, da je bil ta čas potreben za ureditev osebnih razmer.

— Praznovanje binkoštnega ponedeljka v Nemčiji odpravijo? V Berlinu je v teku gibanje, naj bi se v korist domovine letos opustilo praznovanje binkoštnega ponedeljka.

Izmišljeno poročilo o napadu na nemškega cesarja.

Berlin, 10. maja. Wolffov urad javlja: »Corriere d' Italia« poroča, da je bil nemški cesar napaden. Napad se je bil izjalovil; napadalca so zaprli; a v Nemčiji poročilo prikrivajo. To poročilo lista »Corriere d' Italia« je od začetka do konca popolnoma izmišljeno.

Liberija prekinila diplomatske zveze z Nemčijo.

Rotterdam, 9. maja. (K. u.) Generalni konzul republike Liberije je brzojavno obveščal, da so prekinili diplomatske odnose s Nemčijo.

Liberija je afriška zamorska ljudovlada, katere na štiri leta izvoljeni predsednik je sedaj Dan. E. Howard. Meri 95.400 km² in šteje 2.000.000 prebivalcev. Glavno mesto je Monrovia s šest tisoči prebivalcev. Ljudovlada ne kuje lastnega denarja ampak uporablja severoameriški denar. Glavni podjetelski in industrijski produkti so: palmino olje, orehi palm, kavčuk, kava in slonova kost.

Kitajska pred vojno napovedjo Nemčiji.

Genf, 9. maja. »Petit Parisien« javlja: Poročilo, da je napovedala Kitajska Nemčiji vojsko, je bilo prezgodaj razglašeno. Večina ministrov je za to, naj se parlament razpusti, če ne bo pritrdil vojni napovedi.

Berlin, 9. maja. (Reuter.) Trgovska zbornica v Honkongu je sklenila, da izključi Nemce iz kolonije vsaj za deset let potem, ko se bo sklenil mir; pozneje se bodo smeli naseliti le pod strogi predpisi.

Skupen sunek vseh armad sporazuma.

Karlsruhe, 9. maja. »Matin« poroča: Prvi dve poglavji ofenzive na zahodni bojni črti sta končani. Kar se zdaj pripravlja, bo odmevalo na vseh pozoriščih sporazuma in bo vojsko za Francijo končalo.

Ljubljanske novice.

Ij Pri sobotnem dramatičnem večeru, ki se na splošno izraženo željo prične ob pol deveti uri zvečer, bodo predstavljali tri enodejanke, eno resno, dve šaljivi, a vse tri literarne vrednosti. Prične se spored s Sudermannovo dramo »Fric«, katero je v slovenščino prevedel Fran Govekar, nakar sledi klasična groteska moderna francoskega pisatelja George Courtelina »Neizprosní stražnik«. V tej groteski Courtelin biča francoske socialne razmere in francosko policijo. Večer zaključijo šaljiva igra slavnega ruskega pisatelja A. Čehova »Medved«. Spored je skrbno izbran in bo zadovoljil tudi najbolj razvajeno gledališko občinstvo. Ker ni v Ljubljani godbe, izpopolnjuje odmore film, za kar sta izbrana prekrasna naravna posnetka »Cesar in cesarica v Bolcanu« in »Vojška v alpah«. — Predprodaja vstopnic se je pričela danes pri blagajni v deželnem gledališču. Cene na lepakih.

Ij Otroci na našem gledališkem odru. Svetovna vojna, deloma pa tudi drugi razlogi, so zaprli slovenski gledališči v Ljubljani in Trstu. Mesto odraslih igralcev,

ki so večinoma odšli v vojaške, so začeli nastopati na tržaškem odru otroci Ciril-Methodovih šol v Trstu. Odkar divja svetovna vojna, so nastopili otroci z različnimi igrami in pevskimi sporedi sedemnajstkrat. Pripeli in priigrali so tržaškimi Slovincem marsikatero veselo urico, svoji vzdrževalčiji družbi sv. Cirila in Metoda ter sprošno vojno-koristnim namenom pa razmeroma jako visok prispevek — okroglo nad 10.000 K. Predstave naših šolarjev so večkrat posetili s svojo navzočnostjo visoki dostojanstveniki: Bivši c. kr. namestnik princ Hohenlohe, sedanji c. kr. namestnik Fries-Skene, škof dr. Karlin, admiral Koudelha in drugi. S svojim najboljšim uspehom delom, obenem pa tudi z najboljšo slovensko mladinsko igro: »V kraljestvu palčkov« — bajka s petjem v treh dejanjih, pa pridejo v Ljubljano in nastopijo dne 21. majnika ob 8. uri zvečer v deželnem gledališču.

Ij Umrl je včeraj opoldne višji revident državnih železnic g. Hinko Rebolj. Služboval je v Kamniku, Kranju, Ajdovščini in zadnja leta kot načelnik na tukajšnjem dolenskem kolodvoru, kjer je bil med uslužbenci vsled svoje ljudomilosti splošno spoštovan. Pokojnik se je zelo zanimal za razvoj slovenske dramatike ter je često nastopal tudi kot režiser in vešč igralec. Po delu in trudu naj Bog da plemenitemu možu sladak odpočitek!

Ij Odlikovani nadstražnik. Nadvojvoda Fran Salvator je odlikoval s častnim znakom »Rdečega križa« g. Jožefa K o r e n a, c. kr. policijskega nadstražnika, za zasluge, ki si jih je pridobil za »Rdeči križ«.

Ij Glasbena Matica. V torek, 15. maja, bo v Ljubljani v veliki dvorani hotela »Union« koncertiral slavni hrvatski umetnik, izvrstni prvi baritonist hrvatske opere, operni pevec g. Marko Vušković iz Zagreba. S pevcom bo tudi v koncertu sodeloval izborni koncertni pianist g. prof. K r a u t h. Vstopnice za ta koncert se dobivajo že od danes naprej v trafikah v Prešernovi ulici št. 54. Krasni pevski spored Vuškovića pričemo jutri. — Po Sočinem koncertu ni bilo mogoče zaradi pomanjkanja premoega koncertov izvajati.

Ij Pekli in prodajalci kruha se opozarjajo, da bodo krušne komisije napravile na pekovskih potrilih zarez s škarjami. Ta zarez naznanja, koliko ima stranka oseb in ne kart. Na te zarez komisij se pekli in prodajalci kruha torej ne smejo ozirati, temveč morajo kakor dosedaj pustiti stranki toliko števil, kolikor je stranka predložila krušnih kart. Komur ne bi bilo kaj jasno, naj se zgleda takoj v mestno posve-tovalnico.

Ij Krušne komisije bodo uradovale v petek in soboto, t. j. 11. in 12. maja, vsakokrat od 8. do 1. ure popoldne. Izdajale se bodo v petek krušne izkaznice, v soboto pa maščobne izkaznice.

Ij Za imetnike biljardov. Vsled ministrske naredbe so dolžni imetniki biljardov naznaniti vse vrste biljardov z gumijevimi robovi, kakor tudi še nemontirane robove. Naznanilo je podatki po stanju z dne 10. t. m. Tozadevne tiskovine se dobe pri obrtnem oddelku mestnega magistrata (obrtni oddelek II b), kamor je zopet natančno izpolnjene vrniti do 25. t. m. Opustitev naznanila se bodo strogo kaznovala.

Ij Poročil se je v Postojni gospod Josip Kruppan z gospodično Rozi Duša iz Ljubljane. Obilo sreče.

Ij Glavna posojilnica. Pisarna Kreditne zadruge in likvidacijskega odbora Glavne posojilnice se anhaja od 10. maja 1917 dalje v Beethovnovi ulici št. 15, nasproti hotela pri »Slonu«.

Ij Umrl so v Ljubljani: Dragotin Fakin, strojni mojster mestne elektrarne, 56 let. — Karel Ladiha, sprevodnik državne železnice, 38 let. — Katarina Beltram, begunka, hiralka, 73 let. — Fran Sušnik, bivši krojač, 64 let. — Julijan Kosmač, krojaški vajenc, 17 let. — Karel Tomazič, skladiški delavec južne železnice, 31 let. — Fran Sernjak, užitkar, 67 let. — Milena Dolničar, hči sprevodnikove vdove, pol leta.

Primorske novice.

O soški bojni črti bo na Dunaju dne 11. t. m. že šestnajstkrat predavala gdčna Alice Schalek. Predavanje se vrši v »Uraniji«.

— Smrtna kosa. V Trstu je umrl višji svetnik drž. železnice ing. Eržen, star 59 let. — Umrla je v deželni bolnišnici v Kromerizu Marija Plahuta iz Batuj. — Umrl je v Gradcu dr. Adolf Baar, vpokojeni gimnazijski profesor, star 70 let. Pokojnik, rodom Čeh, je dlje časa služboval v Gorici. — V Skopem na Krasu je umrl v voj. bolnišnici Franc Kravos iz vipavskega Sv. Križa.

Nolranja politika.

Novi člani gospodske zbornice. V parlamentarnih krogih zatrjujejo, da bo v prihodnjih dneh proglašeno imenovanje novega predsedništva gospodske

zbornice in pa novih gosposkozborničnih članov. Število dosmrtnih gosposkozborničnih članov je padlo zadnje čase pod minimum 150 članov, tako da šteje gosposka zbornica sedaj samo 119 članov. In sicer šteje desnica 38 članov, ustavna stranka 32, središče 28. Izven strank stoji 9 članov. Deset članov ni še položilo prisege in dva izvršujeta mandat poslanske zbornice.

Listi poročajo, da bo imenovanje novih dosmrtnih članov — 50 po številu — proglašeno v uradni »Wiener Zeitung« že v nedeljo, dne 13. t. m. »Neues Wiener Journal« trdi, da bodo med drugimi imenovani: vseučiliški profesorji dvorni svetniki Wieser, Wlassak, Eiselberg in Hochenegg, maršal Conrad pl. Hötendorff, znani Friedjung, slikar Angeli, nemška pisateljica Kralik in Rosegger, baron Skoda, baron Louis Rotschild, veleindustrijalca Schoeller in Kubincky, dalje škof v Kraljevem gradu tajni svetnik dr. Doubrava, zbornični predsednik dr. Sylvester, tajna svetnika dr. Gebmann in dr. Pattai, dr. Ivan Susteršič in Miroslav pl. Ploj. — Odgovornost za to vest prepuščamo seve dunajskemu listu.

Karolyjeva stranka proti volilni reformi grofa Tisze.

Budimpešta, 8. maja. Karolyjeva stranka je imela danes zborovanje, na katerem je razpravljala o volilni reformi. Stranka ozivlje vse politike, ki stremijo po volilni reformi, naj združijo vse moči, da se doseže enaka, splošna in tajna volilna pravica in da se doseže mir.

Stranka je sprejela sklep, v katerem izraža patrijotično zadovoljstvo nad kraljevim lastnoročnim pismom, ki je dokaz, da umeva monarh globoko demokratične zahteve dežel. Najodločnejše pa protestira stranka proti vladnemu komentarju, ki zastopa ravno nasprotno tendenco, ki naravnost izzivajo k boju. In ta boj sprejme stranka in ga bo vodila z vsemi sredstvi in silami.

Vojni mož v Novem meslu.

Povodom visokega rojstnega dneva naše presvitle vladarice Cite bo v nedeljo 13. majnika ob 11. uri dopoldne pred mestno hišo v Novem mestu slovesno odkritje v ojnega moža in zabijanje žebelj ob navzočnosti g. dež. predsednika grofa Attemsa in njegove gospe soproge. Čisti dohodek je namenjen kranjskemu deželnemu društvu za vdove in sirote v vojski padlih vojakov.

V ta namen se je zbralo v soboto dne 5. maja ob 4. uri popoldne v mestni dvorani v Novem mestu na povabilo mil. g. prošta dr. Seb. Elbert nekaj gospodov na posvetovanje. Navzoči so bili tudi g. vladni svetnik baron Rechbach, g. major Sprengel in g. župan Rosmann. Izvolil se je pripravljalni slavnostni odbor, ki prevzame vso tozadevno oskrbo in izpeljavo, in sicer: g. Adolf Pauser, predsednik; gospodje Jos. Bergmann, Jos. Ogoreutz, Jos. Kobe in Urb. Horvat, odborniki.

Pri tej izredni slovesnosti bo govoril v slovenskem in nemškem jeziku mil. g. prošt dr. Seb. Elbert. Pri prihodu pa pozdravi g. župan Rosmann g. deželnega predsednika grofa Attemsa. Na sporedu bo najprvo domoljubna pesem: A. Nedved: »Domovje moje, Avstrija« pod vodstvom g. Ig. Hladnika. Po odpetju cesarske himne sledi govor g. deželnega predsednika grofa Attemsa. Nato se takoj prične z zabijanjem žebelj v vojnega moža; žebliji bodo po 10 K, 5 K in 1 krono ter po 20 vin., in za šolsko mladino po 10 vin. komad. Pri zabijanju žebelj naj se govori kakšen patriotičen rek, kakor: »Za vero, dom, cesarja!« ali »Zmaga Avstriji!« ali »Mir ljudem na zemlji!« ali »Slava polku Cesarjevič!« itd.

Vsi p. n. meščani se pa prav vljudno prosijo, da razobesijo v nedeljo zastave ter ovenčajo in okinčajo z zelenjem in cvetnicami svoje hiše in posebno okna. Vsak naj pokaže svoje spoštovanje do vojnega praznika in do visokega gosta, gosp. deželnega predsednika grofa Attemsa.

Nadalje se lepo prosijo vsi trgovci, da blagovolje ob 11. uri prodajalne zapreti, da se lahko tudi uslužbenci neovirano udeležijo patriotičnega zgodovinskega praznika. Pričetek slavnosti je ob četrti na 12.

Na to velepomembno in dinastično slavlje vabi kar najprisrčnejše vse p. n. prebivalce iz Novega mesta ter bližnje in daljne okolice k prav mnogobrojni udeležbi

pripravljalni slavnostni odbor.

Reške novice.

V aprilu se je rodilo na Reki 59 zakonskih in 12 nezakonskih otrok. Mrtva sta se rodila dva. Ljudi je umrlo 156. Vršilo se je 9 porok.

Za občinsko klavnico je preskrbelo mesto 1000 zajcev, ki se prodajajo po 11 K. Škof dr. Marušič je prišel v soboto zjutraj v mesto, kjer ga je pozdravila reška duhovščina in hrvaški poslanec Cezar Akačić. Nato je obiskal škof mestnega žu-

pana dr. Vio, generala Istvanoviča in druge visoke osebe. Birmancev je bilo okoli 1000.

Mestno gledališče, v katerem prireja neka madžarska gledališka družba predstave, je vedno precej obiskovano. Obiskujejo ga tudi ljudje, ki ne znajo madžarskega jezika.

Napačen preglednik obrtnih pravic. Zadnje dni je hodil okoli manjših obrtnikov lepo oblečen mož, ki se je izdajal za revizorja obrtnih pravic. Izvabil je od obrtnikov zlasti od žensk precej denarja in jim povrh še grozil, če ne bodo kmalu plačali zastarelih plačil. Do sedaj ga policija še ni zasledila.

Krasno vreme zadnjih dni je privabilo polno meščanov na prosto, da uživajo tople pomladansko sonce.

Po odloku ministrstva se vrši te dni pregledavanje aprovizacijskih knjžic. Po zadnjem pregledovanju je umrlo namreč veliko ljudi ali so se izselili, ki pa niso izbrisani vsi iz aprovizacije. Da se dobi natančno in pravilno število prebivalcev, ki so upravičeni prejemati živila od aprovizacije, hodijo mestni uradniki po hišah in štejejo stanovalce, za katere so odgovorni hišni gospodarji.

Reška ljudska banka je pomnožila svoj kapital na 3.000.000 kron in ponudila svojim starim akcijonerjem 10.000 novih akcij po K 112.

Nevarna igra. 9 letna Marija Doljna je našla vojnaško patrono. Skupno s svojim bratcem sta se igrala z njo. Med igranjem se je patrona razpočila in odtrgala deklici kazalec desne roke in jo ožgala po obrazu. Deček je ostal nepoškodovan. Deklico so prepeljali v bolnišnico.

Iz tramvaja je padla 14 letna Ivana Colarič iz Krka in si pretresla možgane. Oddali so jo v mestno bolnišnico.

Umetniška razstava je bila otvorjena te dni v nadvojvodovi vili. Razstavljenih je okoli 100 umetnin.

Nagla smrt. 12 letni Anton Maršič se je na Koblerjevem trgu naenkrat zgrudil na tla in obležal mrtev. Mimoidoči zdravnik je hotel sam dečka nesti na rešilno postajo, pa je moral žal konstatirati, da je mrtev. Na trgu se je zbralo mnogo ljudi, zlasti kmetič, ki so ogorčene zmerjale in delale nepotrebno zmešnjavo. Prihitela je tudi dečkova mati s petimi otroci, ki je vzbudila sožalje pri vseh navzočih. Ko je komisija uradno dognala dečkovo smrt, so prenesli truplo v mrtvašnico. Deček je umrl vsled srčnega krča.

Umetniška razstava je dobro obiskana, kar spričuje dejstvo, da je bilo že prvi dan vplačanih nad 1000 K vstopnine. Razstava ostane odprta do 15. t. m.

Ustanovila se je komisija za določitev cen za čevlje. V komisiji je en sodnik, trije zastopniki občine in pet zastopnikov meščanstva. Kdaj se določijo cene, še ni znano.

Na kozah je obolela neka Helena Dittingher, katero so takoj prepeljali v zasilno bolnico. Pristojna oblast je ukrenila vse, da se bolezen ne razširi.

Društvo za brezplačno oddajo kruha je začelo s pomočjo dobrotnikov zopet poslovati.

Dobrodelni koncert v prid bolgarskega Rdečega križa se vrši dne 12. t. m. v Opatiji. Koncert bo organiziral bolgarski konzul Henrik Zawrzaj.

Novo obrtno društvo za nepremičnine na Reki se je ustanovilo v Budimpešti. Namen društva je nakupovati zemljišča in jih potem prodajati zasebnikom. Društvo je seveda v kapitalističnih rokah.

Pri birmi na Reki je bilo največ hrvaških otrok in vendar se je vršila ceremonija poleg latinskih molitev le v italijanskem jeziku.

Pijani nosilci mrliča. Pri nekem pogrebu v mestu sta nosila mrliča tudi dva pijana nosilca, ki sta v pijanosti padla z mrtvaško krsto. Pogrebniške je prevzela groza in navzoče občinstvo se je do skrajnosti pohujševalo pri nesramnem početju. Pijanca so odpustili iz službe.

Pomanjkanje tobaka je občutno za širše občinstvo, ki si ne zna ali pa ne more iz gmotnih ozirov preskrbeti polom posebnih zvez tobaka, katerega je sicer zadosti, toda le za špekulante. Mogoče bodo obljubljeni tobačne izkaznice napravile vsaj začasno red.

Opomin živinorejcem!

Ker pomanjkuje drugih živil je odredila državna oblast, da se vojaštvu in civilnemu prebivalstvu oddaja dosti več živine kot prej. Vsled teh zelo velikih zahtev se bo moralo odvzeti dostikrat živino, ki bi bila sicer še potrebna živinorejcu. Vendar stvari, kakor je nučna, ni mogoče izpremeniti. Opozorjamo kmetovalce naj se sprijaznijo s težkimi razmerami ter naj raje prostovoljno dajo živino zaupnikom »Kranjskega deželnega mesta za dobavo klavne živine«, kakor pa prisilnim potem s pomočjo žandarmerije. Če se izvrši prisilna rekvizicija živine, odtegne se lahko prodajalcu v smislu ministrske naredbe z 1. maja 1917 celih 5% od kupnine, ki bi jo

sicer prejel ako bi živino prostovoljno dal. Kdor pa ne pripelje se vkljub temu za oddajo določeno živino, zadene ga še stroga kazen do 5000 K globe ozir. 6 mesecev zapora. »Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine« in njega zaupniki bo čuvalo vkljub težkim časom kar največ mogoče koristi kmetovalcev ter težko breme kar najpravičneje in na tak način razdelilo, da ne bo preveč občutljivo. Nalogo »Deželnega mesta« ozir. zaupnikov pa se mora vsakdo v svojo korist in korist splošnosti brezpogojno pokoriti.

Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani.

× × ×

Gode se še vedno slučajni po deželi, da se kupuje plemenska živina po čez in ne na vago, pri čemur so bodisi prodajalci bodisi kupci prikrašani ter se cene za živino prekoračujejo. Kupci imajo vsled tega, ker morajo pozneje klavno živino oddati po maksimalni ceni, dostikrat občutno izgubo. Kmetovalci ne kupujte torej plemenske živine po čez, ampak vedno le na vago ter omogočite pri tem ozir na za klavno živino določene maksimalne cene. Plemenska živina je seveda nekaj več vredna kot klavna živina, vendar če kdo zahteva ali plača res pretirane cene za plemensko živino, zakrivi ravno tako prestopke navijanja cen.

Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani.

Rev. J. M. Trunk: Amerika in Amerikanci. 1912. (606 strani veliki oktav.) Vojško imamo z Ameriko, zato nas bo posebno v tem času zanimalo, kake so razmere v Ameriki. Iz knjige se poučimo, kako žive naši bratje v Ameriki in kako se jim godi. Lepo, zelo zanimivo knjigo krasi prav veliko slik, dodejan je zemljevid Združenih držav. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in stane nevezana 12 K, vezana 16 K.

Pri pokvarjenem želočcu pomanjkanju teka, slabosti, pehanju, pritisku krvi v glavo, slabem okusu, suhem jeziku povzroči naravna »Franz Jožefova« grenčica naglo in temeljito očiščenje jedilnega kanala ter lagodno bolečin prosto otvoritev in poznejše polajšanje.

Kdor ne more spati, naj rabi Fellerjev boljšajoči in žive pomirjajoči rastlinski esenčni fluid z znamko »Elsa-fluid«. Ob pomanjkanju spanja vsled nervoznosti in pri vsakovrstnih bolečinah zelo dobrodejni učinke ter provzroči polajšanje, pomirjenje živcev in zaželjeno spanje. Mnogo nad 100 tiisoč zahvalnic in zdravniških priporočil. 12 steklenic stane franko 7 K 32 vin., edino pristne pri lekarnarju E. V. Fellerju, Stubica, Elsbirg št. 134 (Hrvatoko). Teža dobrodejnega domačega sredstva ne bi smelo nikjer manjkati. Tudi Fellerjeve milo odvajalne Rhabarbara - kroglice z znamko »Elsa-kroglice« so dobre pri zaprtju. 6 skatel stane franko 5 K 57 vin.

Županstvo občine Avče tem potom nujno pozivlja, one osebe ki so vsled vojnih razmer zapustile rojstno vas, da v svojo korist čimprej pošljejo na županstvo naslov svojega bivališča. Se-dež županstva je še vedno v občini.

K. Kovačič župan.

Sprejme se skušena in marljiva

vzgojiteljica
(ali bivša učiteljica)

k dvema deklicama, z dobro plačo in celo prehrano. Ponudbe se prosijo na upravo Slovenca pod zaznamkom »Vzgojiteljica št. 1141.«

Iščem

1 ali 2 ženski delavki

za razna dela na tesališču in na vrtu. — Franc Ravniker, oblast, skušni mestni tes. mojster, Ljubljana, Linhartova ulica št. 25.

Išče se v gospodinjstvu, kuhanju **gospodična** i. t. d. dobro izvežbana mlajša gospodična iz boljše hiše v svrhu poročitve za državni službi stoječega sameškega veleposestnika. Ponudbe s sliko in z natančnejšimi podatki sprejema uprava lista pod št. »1142 Vesna«.

Notarski urad v Postojni sprejme takoj ali za pozneje event. pod ugodnimi pogoji

kandidata in stenotipkarico

s prakso ali začetnika. — Ponudbe z navedbo event. dosedanje prakse in zahtevane plače na naslov notarja J. Kogaja, sedaj v Gradcu, Ed. Richtergrasse 9.

Redka prilika!

Na prodaj je radi družinskih razmer

lepo posestvo

ležeče na Spod. Štajerskem blizu Zel postaje in mesta. Hiša z gostilniško koncesijo in gospodarsko poslopje skoraj popolnoma novo. Posestvo meri okoli 40 oralov. Ponudbe na upravništvu lista pod »Posestvo 1102«.

Išče se

1150

kuharica

pridna in zanesljiva za na deželo, večša vsega gospodinjstva. — Ponudbe na T. D. 34. — 1150.

2 služkinji begunki

ena vajena hišnega, druga gospodar-skega posla, se sprejmeta takoj v Ljubljani v službo. Hrana tečna in dovolj. Vpraša se lahko ustmeno ali pa pismeno v upravništvu »Slovenca«.

Glasovirje, pianina harmonije in orkestrirjone

S. Kmetetz Ljubljana, Kolodverska ulica 25.

124

Učiteljica

se priporoča za privatno službo že za drugo šolsko leto naprej pri kaki boljši rodbini v mestu ali na deželi. Primerna ponudba »Učiteljica št. ev. 4« na upravo Slovenca. 1152

Dekla

se išče

z dežele za domača dela, ki je vajena tudi pranje, služba je lahka.

Zglasitve na

1151 Ivan Galč, Ljubljana, Rožna dolina 285.

V pensiji VOVK na Bledu

se sprejmejo za letošnjo sezono letoviščarji na stanovanje in hrano.

Dnevne cene 12—14 K. Priglasitve v najkrajšem času potrebne. Penzija »VOVK«, Bled. 1109

1153 A. I. 862/17—34

DRAŽBENI OKLIC.

Prodado se dne

26. maja 1917, dopoldne ob 9. uri

v Ljubljani, Dunajska cesta v skladišču pri Balkanu na prostovoljni javni dražbi nastopni, v zapuščino po g. EHzabeti Pilko spadajoči predmeti:

kuhinjska posoda, ženske obleke, perilo, porcelanasta posoda, glaževina, namizno orodje in razne dragocenosti izpod cenilne vrednosti se ne bo prodajalo.

Reči se smejo ogledati dne 26. maja 1917 v času med 9. in 1/2 10. uro dopoldne na licu mesta.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. V. dne 5. maja 1917.

Skladišče

se išče, suho, pravno za zalogo povištva za takoj ali za 1. avg. 1917.

Istotam se kupi več vagonov oglja.

Ponudbe na poštni predal 144, Ljubljana. 1154

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani sprejema prijave na

šesto 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po objavljenih pogojih, tako da stane nominalnih K 100—:

I. davka prosto 5 1/2 % amortizacijsko drž. posojilo 92 K. - II. davka proste 5 1/2 % dne 1. maja 1927 vračljive drž. zakladnice 93.50 K.

Vrednostni papirji avstr. vojnega posojila se sprejmejo v brezplačno shrambo in upravo.

Naprodaj imam prav malo rabljen

kosilni stroj

»Dering« z brusom in dvojnimi nožem; pripravljen je na dve uprege

Cena 350 K.

Stoječ gepelj

z 12 m močnega, 7 cm širokega jermena, tudi malo rabljen prodaja se radi vpeljave električne moči. Goni se lahko.

Cena 300 K. 1130

Star a še precej dober pajkelj (čistilnica.)

Cena 40 K.

Jakob Koojančič

posestnik, Gorje pri Bledu.

Prizne vreče

vsake vrste in v vsaki množini kupi in plača po najvišjih cenah trgovska firma

J. Kušlan, Kranj.

Henrik Weisz Nagrsallo (Kom. Bors)

Ustan. 1910.

dobavlja po povzetju naslednje čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključeno. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ni mogoče postreči. Par damskih čevljev K 35.—, K 40.—, K 45.—, in K 50.—. Par čevljev za strapac (bakanci) K 50.—, K 60.—, in K 70.—. Par čevljev za gospode K 45.—, K 50.—, K 55.—, in K 60.—. Beli moderni platneni čevlji za dame v vsaki velikosti. Čevlji za otroke v vsaki velikosti. Najnižje cene. 1 skatlija kreme za čevlje K 1.—

Proda se krog 35 oralov lepega bukovega gozda

na Goranjskem. Ponudbe pod »Bukov gozd, št. 1110« na upravo tega lista.

Dobro ohranjeno žensko kolo

re kupi pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravo Slovenca pod št. 1000.

500K

Vam plačam, ako vaših kurjih oči, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam. Cena ločku z jamstvenim pismom K 1.75, 3 lončki K 4.50, 6 lončkov K 7.50. Stotine zahvalnic in priznanic. Kemy, Kaschau (Kassa) L, poštni predal 12/306 Ogrsko. 1042

Srbečico, hraste, izpuščaje, kožne bolezni, stare rane odpravi hitro in sigurno
iantarsko mazilo.

Ne smeže in ne diši. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navdilem. K temu spadajo jantarske mila 4 K. — Izdelejo Gerö Sándor, lekarnar, Nagy Körös št. 31.

Jožef Jug plesarski in likarski mojster

Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna in točna postrežba. 804

Kostanjev les

od 1 m dolgoti, 10 cm debelosti naprej, v deblih in polenih

kupi po najvišji ceni tvrda

J. Pogačnik, 2407

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

Kostanjeve in bukove hlode

kupi vsako množino franko vagon

Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pisemne ponudbe z navedbo cen. 136

Nakup krompirja.

Konsumno društvo c. kr. državnih uradnikov v Opatiji namerava glasom oblastvenih predpisov nakupiti

5 vagonov ranega in 15 vagonov poznega krompirja

letošnjega pridełka. Ponudbe naj se pošiljajo najkasneje do 20. maja t. l. c. kr. namestništvemu tajniku Viljemu Treo, Opatija, c. kr. namestništvo.

Morski Caraghee-maj

za pripravo nadomestka jedilnega olja, je izborno uporaben za vsakovrstne solate, če tudi nima oljne maščobe.

Cena za zavitek K 1.30, po pošti poslan 20 vin. več. Kdor želi rekomandirano pošiljatev, naj doda še 25 vin. Poštna naročila sprejema

Mat. Dežman v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6.

Oficijelno subskripcijsko mesto

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici (t. č. Ljubljana) in Celju sprejema po originalnih pogojih prijave na

šesto avstrijsko vojno posojilo

I. 40letno d. p. 5 1/2 % no amortizacijsko državno posojilo à K 92.50 za K 100— nom.

II. davka proste 5 1/2 % ne 1. maja 1927 vračljive državne zakladnice à K 94— za K 100— nom.

in dovoljuje vsakomur 1/2 % no konifikacijo.

Pojasniti in iskrovine so pri blagajni banke na razpolago!